

Asia: VN/2215/2025

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi hankintatietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne vaikutusten arvioinnista?

Yhtenäisen hankintatietovarannon myötä julkisuusperiaate voi toteutua kustannustehokkaasti ja nykyaikaisesti. Hankkeen voidaan arvioida tehostavan verovarojen käyttämistä ja siten hyödyttävän sekä julkaista taloutta että markkinoita. Olennaista tietovarannon vaikuttavuuden kannalta on kuitenkin sen käytännön toteutus.

2. Huomionne ehdotetusta hankintatietovarantolaista ja sen perusteluista?

On hyvä, että esityksen tavoitteena on asettaa eri yritysmuodot avoimuuden osalta samaan asemaan. Henkilöyrittäjien Y-tunnusten massa-haun rajoitus on toteutettu nyt lakitekstissä sellaisella muotoilulla, jonka tarkoitus saattaa jäädä hieman epäselväksi. Perusteluissa asiaa on pyritty hyvin avaamaan, mutta perusteluilla ei voida muuttaa lakitekstin sisältöä.

Lakiesityksen tavoitteen mukaisesti esimerkiksi yksittäisen Y-tunnuksen kaikkien laskujen hakemisen on oltava mahdollista. Kun kysymys on julkisten varojen käyttämisestä, on tiedonsaannin rajoitusten oltava välttämättömiä demokraattisessa yhteiskunnassa. Hakumahdollisuuksien laajuus ja monipuolisuus vaikuttavat suoraan siihen, parantaako vai hidastaako tietokanta tosiasiallisesti läpinäkyvyyttä, tilastollista analyysiä, laajojen ilmiöiden havaitsemista tai tietopohjaista päätöksentekoa. Jatkovalmistelussa voi olla tarpeen pohtia vielä kyseisen kohdan sanamuodon selkiyttämistä.

3. Huomionne ehdotetuista muutoksista julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin sekä edellä mainittujen lakien perusteluista?

-

4. Huomionne ehdotetuista muutoksista Valtiokonttorista annettuun lakiin ja niiden perusteluista?

-

5. Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta?

-

Oras Tytti
Suomen Journalistiliitto ry